

ЗАКОН
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СТЕЧАЈУ

Члан 1.

У Закону о стечају („Службени гласник РС“, бр. 104/09, 99/11 – др. закон и 71/12 – одлука Уставног суда), у члану 13. став 3. мења се и гласи:

„У случају из става 2. овог члана стечајни судија ће решењем о закључењу стечајног поступка наложити стечајном управнику да уновчи имовину стечајног дужника и оствареним средствима покрије настале трошкове.“

Члан 2.

У члану 19. став 2. мења се и гласи:

„Стечајни управник има статус службеног лица у смислу одредаба Кривичног законика којима се регулише положај службеног лица.“

Члан 3.

У члану 20. став 2, речи „организација надлежна за вођење именика стечајних управника (у даљем тексту: овлашћена организација)“ замењују се речима „Комора стечајних управника (у даљем тексту: Комора)“.

После става 3. додају се нови ст. 4, 5. и 6, који гласе:

„Избор стечајног управника из ст. 3 овог члана није дозвољен у случају када је укупна имовина стечајног дужника мања од 500 милиона динара и ако је број радника стечајног дужника мањи од 50.

Стечајни повериоци са листе вероватних потраживања имају право да предложе стечајном судији именовање стечајног управника уз предлог за отварање стечајног поступка.

У случају да стечајни повериоци чија потраживања чине више од 60% вероватних потраживања предложе стечајног управника, стечајни суд је обавезан да га именује.“

У досадашњем ставу 4, који постаје став 7, речи „става 2. и 3.“ замењају се речима „става 2, 3. и 4.“

Досадашњи став 5, који постаје став 8, мења се и гласи:

„Министарство надлежно за послове стечаја (у даљем тексту: Министарство) прописује ближе услове и начин избора стечајног управника методом случајног одабира.“

Члан 4.

У члану 21. став 1, тач. 1. речи: „У притвору, за време трајања притвора, или против кога је по службеној дужности покренут кривични поступак, као и лице“ бришу се, а у тач. 2) и 4) после речи „директор“ у одговарајућим падежима, додаје се зарез и реч

„власник“ у одговарајућим падежима, а после речи „стечајног дужника“ речи „или повезаног лица“.

У тач. 5), 6), 7) и 9) после речи „стечајног дужника“ додају се речи „или повезаног лица“, а у тачки 3) после речи „стечајним дужником“ речи „или повезаним лицем“.

Члан 5.

Наслов изнад члана 22. мења се и гласи:

„Организација за надзор стечајних поступака“

У члану 22. додају се нови ст. 1, 2. и 3, који гласе:

„Посао надзора, извештавања и праћења стечајних поступака поверава се организацији која је посебним законом одређена да обавља ове послове (у даљем тексту: организација за надзор).

Организацији за надзор поверава се заступање свих државних поверилаца у свим стечајним поступцима.

Послове организације за надзор до ступања на снагу посебног закона обавља агенција за приватизацију.“

Досадашњи став 1, који постаје став 4, мења се и гласи:

„У поступку спровођења стечаја над правним лицем које је у већинској државној или друштвеној својини, као и у случају када се током стечајног поступка промени власничка структура стечајног дужника тако да стечајни дужник постане правно лице у већинској државној својини, под условом да се ради о привредном друштву које је закључком владе проглашено за друштво од изузетног значаја, стечајног управника стечајни судија именује на предлог организације за надзор.“

Досадашњи ст. 2. и 3, који постају ст. 5. и 6. мењају се и гласе:

„Организација за надзор може поднети план реорганизације односно унапред припремљени план реорганизације за стечајне дужнике у већинској државној или друштвеној својини у складу са овим законом.

Министарство прописује ближе основе и мерила за одређивање накнаде за надзор, праћење и извештавање о стечајним поступцима.“

Члан 6.

У члану 23. став 1. после речи „издаје“ додају се речи „и обнавља“, речи „овлашћена организација“ замењују се речима „Комора“, а после речи „о издавању“ додају се речи „или обнављању“.

У ставу 2. тачка 4) мења се и гласи:

„4) има три године радног искуства на руководећим местима са високом стручном спремом и има лиценцу за обављање послова управљања привредним друштвима коју прописује Министарство или три године радног искуства на спровођењу стечајних поступака као асистент стечајног управника или као овлашћени рачуновођа или овлашћени ревизор у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија;“.

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Асистент стечајног управника је лице са високом стручном спремом уписано у именик асистената стечајних управника који се оспособљава за звање стечајног управника.“

У досадашњем ставу 5, који постаје став 6, речи „овлашћена организација“ замењују се речима „Комора“.

У досадашњем ставу 6, који постаје став 7, речи „и 5.“ замењују се речима „и 6.“.

Досадашњи ст. 7. и 8. постају ст. 8. и 9.

У досадашњем ставу 9, који постаје став 10. реч „Министар“ замењује се речима „Министарство“.

Члан 7.

У члану 24. ст. 1, 2, 3, 6. и 8. речи „овлашћена организација“ у одговарајућим падежима замењују се речима „Комора“ у одговарајућим падежима.

Члан 8.

У члану 25. став 1. мења се и гласи:

„Комора води именик стечајних управника, канцеларија стечајних управника и именик асистената стечајних управника.“

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Комора је дужна да све податке и измене именика доставља организацији за надзор у року од 8 дана од дана измене.“

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Досадашњи став 3, који постаје став 4. мења се и гласи:

„У именик стечајних управника као активни стечајни управници уписују се лица која су, осим лиценце за обављање послова стечајног управника, доставила доказ о постојању обавезног осигурања од професионалне одговорности за текућу годину и која су запослена у канцеларији стечајног управника уписаној у именик канцеларија.“

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Канцеларија стечајног управника има статус предузетника или привредног друштва које се искључиво бави правним и рачуноводственим пословима, управљачким делатностима и саветовањем у вези управљања. у именик канцеларија стечајних управника Комора уписује само она привредна друштва која задовољавају овај услов и имају запосленог барем једног активног стечајног управника. Министарство ближе прописује начин провере услова уписа у именик.“

Досадашњи став 4, који постаје став 6, мења се и гласи:

„У именик активних стечајних управника не може бити уписано лице које је у радном односу, осим ако је запослено у канцеларији стечајног управника.“

После става 6. додаје се нови став 7, који гласи:

„У именик асистената стечајних управника, уписују се лица са високом стручном спремом која пријави стечајни управник. стечајни управник не може пријавити више од три асистента. стечајни управник је дужан да без одлагања писменом изјавом обавести Комору о промени статуса лица које је пријављено као асистент стечајног управника.“

У досадашњим ст. 5. и 6. који постају ст. 8. и 9, речи „овлашћена организација“ у одговарајућим падежима замењује се речима „Комора“ у одговарајућим падежима.

Члан 9.

Члан 26. брише се.

Члан 10.

У члану 27. став 1. после тачке 2) додаје се тачка 2а), која гласи:

„2а) у року од 15 дана од дана именовања сачини листу вероватних стечајних и разлучних потраживања на основу књиговодствених података и достави је суду и организацији за надзор;“.

После тачке 7) додаје се тачка 7а), која гласи:

„7а) изврши анализу пословања стечајног дужника за период од 5 година пре покретања стечаја, и за сваку годину сачини листу прилива и одлива, листу отуђене имовине и све уговоре о отуђењу, анализира пословање са повезаним лицима, утврди поштовање забране сукоба интереса и поштовање одредаба закона о привредним друштвима које се тичу поступања у најбољем интересу стечајног дужника и његових поверилаца и поднесе извештај суду и организацији за надзор;“.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Сви извештаји стечајног управника су јавни документи и јавно се објављују у електронском облику на интернету.“

Досадашњи ст. 2, 3, 4, 5. и 6. постају ст. 3, 4, 5, 6. и 7.

Досадашњи став 7, који постаје став 8, мења се и гласи:

„Стечајни управник је дужан да у вршењу својих послова пружа увид у свој рад Комори, те да обезбеђује неопходне податке и документацију, као и да сарађује у поступку вршења надзора над његовим радом.“

Досадашњи ст. 8. и 9. постају ст. 9. и 10.

Досадашњи став 10, који постаје став 11, мења се и гласи:

„Министарство доноси националне стандарде за управљање стечајном масом и кодекс етике.“

Члан 11.

У члану 29. став 1. мења се и гласи:

„Стечајни управник доставља тромесечне писане извештаје о току стечајног поступка и о стању стечајне масе одбору поверилаца, стечајном судији, Комори и организацији за надзор у року од 20 дана од дана истека тромесечног периода.“

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе:

„Стечајни управник је дужан да извештаје достави електронским путем.

Организација за надзор је дужна да извештаје јавно објави у року од 7 дана од дана доспећа.“

У досадашњем ставу 2, који постаје став 4, после речи „и друге извештаје“ додају се речи „најкасније у року од 20 дана од дана пријема захтева“.

Досадашњи ст. 3, 4, 5. и 6. постају ст. 5, 6, 7. и 8.

У досадашњим ст. 7. и 8. који постају ст. 9. и 10. речи „овлашћена организација“ у одговарајућим падежима замењују се речима „организација за надзор“ у одговарајућим падежима.

Члан 12.

У члану 32. став 3. мења се и гласи:

„На предлог стечајних поверилаца који имају 60% укупних вероватних потраживања, чија потративања стечајни управник није оспорио, а након закључења

испитног рочишта укупних утврђених потраживања, за разрешење и истовремено именување новог стечајног управника, стечајни судија ће разрешити стечајног управника и када не постоје разлози за разрешење из става 1. овог члана и истим решењем именовати предложеног стечајног управника.“

Став 4. мења се и гласи:

„Одбор поверилаца, Комора и организација за надзор имају право да стечајном судији поднесу притужбу на рад стечајног управника.“

После става 4. додају се нови ст. 5, 6.и 7, који гласе:

„Стечајни судија је дужан да у року од 3 дана од дана подношења притужбе, прибави изјашњење стечајног управника или одбаци притужбу као неуредну или неосновану.

Стечајни судија одлучује о притужби у року од 7 дана од дана изјашњења стечајног управника. Стечајни судија може да захтева додатне податке од подносиоца притужбе као и економске анализе и мишљење од организације из члана 21. Овог закона.

Сваки стечајни поверилац има право да одбору поверилаца поднесе притужбу на рад стечајног управника. Одбор поверилаца у року од 7 дана од дана изјашњења стечајног управника одлучује о томе да ли ће на основу ове притужбе сам поднети притужбу стечајном судији.“

Досадашњи став 5. постаје став 8.

У досадашњем ставу 6, који постаје став 9. речи „овлашћеној организацији“ замењују се речима“Комори“.

Досадашњи став 7. постаје став 10.

Члан 13.

У члану 34. после става 7. додаје се нови став 8, који гласи:

„Награда и накнада стварних трошкова се исплаћују на рачун канцеларије стечајног управника код које се стечајни управник води као запослени.“

У досадашњем ставу 8, који постаје став 9, речи „Министар“ замењују се речима „Министарство“.

Члан 14.

После члана 34. додају се наслов изнад чланова и чланови 34а, 34б, 34в, 34г, 34д, 34ђ, 34е, 34ж, 34з, 34и, 34ј, 34к, 34л, 34љ, 34м, 34н, 34њ, 34о и 34п, који гласе:

„2.2а. Комора

Члан 34а

Комора је професионално удружење у које се удружују сви стечајни управници уписани у именик.

Комора послује као непрофитно удружење.

Комора има својство правног лица са овлашћењима одређеним законом и статутом Коморе (у даљем тексту: статут).

Седиште Коморе је у Београду.

Надзор над радом Коморе обавља Министарство.

Делокруг послова

Члан 34б

Комора:

- 1) доноси статут, кодекс професионалне етике стечајних управника и друге акте, у складу са законом и статутом;
- 2) чува углед, част и права професије стечајних управника;
- 3) стара се да стечајни управници савесно и у складу са законом обављају своје послове;
- 4) представља стечајне управнике код државних органа ради заштите права и интереса професије;
- 5) стара се о стручном усавршавању стечајних управника и организује стручне скупове, семинаре и саветовања у области стечаја;
- 6) води именик стечајних управника;
- 7) успоставља и остварује сарадњу са коморама стечајних управника других земаља;
- 8) обавља друге послове утврђене овим законом и статутом.

Статут

Члан 34в

Статутом и другим општим актима Коморе уређује се организација и пословање Коморе, начин избора органа Коморе и друга питања од значаја за рад Коморе.

Министарство даје сагласност на статут и друге опште акте Коморе.

Органи

Члан 34г

Органи Коморе су: скупштина, извршни одбор, надзорни одбор и председник Коморе.

Скупштина

Члан 34д.

Чланови скупштине Коморе су стечајни управници уписани у именик.

Скупштина Коморе:

- 1) доноси статут, кодекс професионалне етике стечајних управника и друге акте Коморе;
- 2) бира чланове извршног и надзорног одбора, председника Коморе и чланове других органа Коморе;
- 3) одлучује о другим питањима предвиђеним законом и статутом.

Извршни одбор

Члан 34ђ.

Извршни одбор Коморе има пет чланова. Мандат чланова извршног одбора је 5 година. Сваке године се бира нови члан извршног одбора.

Извршни одбор:

- 1) предлаже статут и друге опште акте Коморе;
- 2) припрема седнице скупштине Коморе;
- 3) стара се о пословању Коморе;
- 4) одлучује о висини чланарине и начину њеног плаћања;
- 5) обавља и друге послове одређене законом и статутом.

Надзорни одбор

Члан 34е

Надзорни одбор врши надзор над законитошћу рада и финансијским пословањем Коморе.

Надзорни одбор има три члана. Мандат чланова је 3 године. Сваке године мења се један члан.

Председник Коморе

Члан 34ж

Председник Коморе представља и заступа Комору.

Председник Коморе:

- 1) представља Комору;
- 2) стара се да Комора ради и послује у складу са законом и статутом;
- 3) извршава одлуке Скупштине и Извршног одбора Коморе у складу са статутом;
- 4) врши друге послове одређене законом и статутом.

Надзор над радом стечајних управника који врши Комора

Члан 34з

Надзор над радом стечајних управника обавља и Комора.

Комора обавља надзор по службеној дужности, најмање једанпут у три године.

Комора може обавити надзор и по притужбама странака и учесника у поступку.

Комора може да оствари увид у: предмете, податке и други архивски материјал стечајних управника; књиговодствену и другу документацију, као и да предузме све друге радње, у складу законом и другим прописима.

Комора је овлашћена да наложи стечајном управнику отклањање недостатака у одређеном року и да покрене дисциплински поступак.

Актом Коморе ближе се прописује начин вршења надзора над радом извршитеља који обавља Комора.

Извештај о пословању

Члан 34и

Стечајни управник је дужан да једном годишње поднесе финансијски извештај о пословању Комори.

Акт о начину извештавања и садржини извештаја доноси Министарство.

Подаци из годишњег извештаја стечајних управника објављују се на интернет страници Министарства и Коморе и доступни су јавности све до објављивања података за наредну годину.

Дисциплинска одговорност

Члан 34ј

Стечајни управник одговара ако својим поступцима у вршењу своје делатности крши одредбе овог закона и других прописа, ако не испуњава своје обавезе прописане статутом и другим актима Коморе и ако било којим својим поступком вређа част и углед професије стечајног управника.

Одговорност за кривично дело или прекршај не искључује дисциплинску одговорност стечајног управника.

Дисциплинске повреде

Члан 34к

Дисциплинске повреде стечајног управника су:

- 1) предузимање правних и фактичких радњи или пропуштањем дужних радњи које за последицу имају умањење стечајне масе;
- 2) свесно прикривање законске сметње која је услов за именовање;
- 3) обављање делатности неспојиве са угледом, чашћу и независношћу стечајног управника;
- 4) предузимање радњи у поступку и поред постојања разлога за искључење;
- 5) повреда дужности чувања службене тајне;
- 6) прекорачење овлашћења поверених законом;
- 7) наплата веће награде или накнаде трошкова него што је прописано;
- 8) вођење књига и евиденција супротно прописима;
- 9) јавно изношење личних, породичних и материјалних прилика странака до којих је дошао у вршењу делатности стечајног управника;
- 10) неплаћање доприноса Комори три месеца узастопно или шест месеци са прекидима у току календарске године;
- 11) одбијање без оправданог разлога да се стручно усавршава;
- 12) повреде дужности утврђених другим прописима.

Дисциплинске мере

Члан 34л

Дисциплинске мере за дисциплинске повреде су:

- 1) опомена;
- 2) јавна опомена;
- 3) новчана казна од 50.000 до 500.000 динара;
- 4) одузимање лиценце.

Новчана казна из става 1. Овог члана уплаћује се на прописани уплатни рачун јавних прихода.

Подаци о изреченим дисциплинским мерама из става 1. Тач. 2) до 4) овог члана се објављују се на интернет страници организације за надзор и Коморе и без одлагања се достављају свим судовима који спроводе стечајне поступке, као и одбору поверилаца у свим поступцима у којима је именован стечајни управник коме је изречена дисциплинска мера.

Дисциплинске мере могу да укључе и новчану казну за канцеларију стечајног управника и меру искључења канцеларије из именика канцеларија стечајних управника.

Изрицање дисциплинских мера

Члан 34љ

Приликом изрицања дисциплинских мера узимају се у обзир све околности које могу да утичу на врсту мере и висину новчане казне, а нарочито тежина и последице дисциплинске повреде, учињена штета, степен одговорности и раније изречене дисциплинске мере.

Дисциплинска мера одузимања лиценце изриче се нарочито у случају ако је услед дисциплинске повреде наступила штета за стечајну масу у висини преко 10.000 еура у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије, рачунато на дан настанка штете или уколико се ради о вишеструком повратнику.

Подаци о дисциплинским поступцима и изреченим мерама уписују се у именик стечајних управника и заменика.

Дисциплински комисија

Члан 34м

Дисциплинска комисија спроводи дисциплински поступак ради утврђивања дисциплинске одговорности и изриче дисциплинске мере, у складу са овим законом.

Састав дисциплинске комисије

Члан 34н

Дисциплинску комисију чини пет чланова које именује Министарство, и то: два члана из реда стечајних управника које предлаже Комора, један члан из реда судија са искуством у поступцима стечаја кога предлаже високи савет судства, и један члан из реда државних службеника и један члан из редова судских вештака економске струке које предлаже министарство. За сваког члана дисциплинске комисији се предлажу три кандидата.

Чланови дисциплинске комисије именују се на рок од две године и могу бити именовани на још један мандат.

Дисциплински поступак

Члан 34њ

Предлог за покретање дисциплинског поступка могу поднети стечајни судија у чијем предмету поступа стечајни управник, председник суда за чије подручје је стечајни управник именован, организација за надзор и председник Коморе, а на основу извршеног надзора, као и притужби и иницијатива странака у поступку, њихових заступника и пуномоћника.

Предлог за покретање дисциплинског поступка подноси се дисциплинском тужиоцу, кога предлаже Комора а именује Министарство. Дисциплински тужилац може бити дипломирани правник са положеним правосудним испитом и најмање 5 година радног искустава у струци.

Дисциплински тужилац испитује предлог за покретање дисциплинског поступка уколико постоје основи сумње да је стечајни управник учинио дисциплинску повреду. Дисциплински тужилац ће у року од 30 дана испитати наводе и достављене доказе, а по

потреби и службеним путем прибавити релевантне доказе ради провере навода из предлога за покретање дисциплинског поступка. Уколико утврди да су наводи из предлога за покретање дисциплинског поступка основани, дисциплински тужилац ће поднети дисциплинску тужбу у којој ће навести дисциплинско дело које се стечајном управнику ставља на терет, време, место и начин извршења дисциплинског дела, предложити доказе, навести последице које су наступиле и дати предлог дисциплинске мере.

Дисциплинска тужба се доставља стечајном управнику са поуком да има право да се изјасни у року од 15 дана. Уколико се стечајни управник не изјасни у остављеном року, поступак ће се спровести као да је стечајни управник оспорио све наводе из дисциплинске тужбе.

Дисциплински поступак се ближе уређује актом министра.

Одлука дисциплинске комисије

Члан 34о

О дисциплинској одговорности стечајног управника одлучује се на јавној расправи, након спроведеног доказног поступка предложеног од стране дисциплинског тужиоца и стечајног управника.

Одлука дисциплинске комисије о дисциплинској одговорности стечајног управника доноси се већином гласова.

Одлуку о дисциплинској одговорности стечајног управника доноси дисциплинска комисија у року од 7 календарских дана након спроведене јавне расправе. Одлуком дисциплинске комисије дисциплинска тужба се одбија као неоснована или се дисциплинска тужба уважава као основана у ком случају се изриче и дисциплинска мера. Одлука дисциплинске комисије садржи образложење са разлозима доношења одлуке, с тим што се у образложењу наводи став сваког од чланова дисциплинског већа.

Против одлуке дисциплинске комисије може се у року од 15 дана изјавити жалба Министарству, које је дужно да о жалби одлучи у року од 15 дана.

Против коначне одлуке дисциплинске комисије може се покренути управни спор.

Застарелост

Члан 34п

Рок застарелости за покретање дисциплинског поступка је шест месеци од дана сазнања за повреду, а најдуже једну годину од дана када је повреда учињена.

Вођење дисциплинског поступка застарева у року од једне године од дана покретања дисциплинског поступка.

Изречена дисциплинска мера не може се извршити када протекне једна година од дана коначности или правноснажности одлуке о изреченој дисциплинској мери.“

Члан 15.

У члану 35. став 2. после речи „стечајни повериоци,“ додају се речи „изузев поверилаца четвртог исплатног реда,“.

У ставу 4. после речи „стечајни судија“ додају се речи „на основу образложеног предлога стечајног управника и доноси закључак о листи вероватних потраживања најкасније 5 дана пре одржавања прве седнице скупштине.“

У ставу 8. после речи „могу да закажу скупштину поверилаца“ додаје се зарез и речи „предложе дневни ред и одреде председавајућег. Председник скупштине је дужан да стечајном судији, стечајном управнику и свим повериоцима достави емаил адресу за комуникацију.“

У ставу 13. после речи „Повериоцима“ додају се речи „који немају потраживања утврђена закључком суда,“.

После става 13. додаје се став 14, који гласи:

„На скупштини поверилаца се прво гласа о усвајању предложеног дневног реда, као и о свим предлозима за допуне и измене предложеног дневног реда.“

Члан 16.

У члану 38. став 3. после друге реченице додаје се:

„Повезана лица не могу бити чланови одбора поверилаца. Сви чланови одбора поверилаца су дужни да суду, стечајном управнику и свим повериоцима доставе емаил адресе за комуникацију.“

Став 4. брише се.

Досадашњи ст. 5, 6, 7, 8. и 9. постају ст. 4, 5, 6, 7. и 8.

Члан 17.

У члану 39. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Ако председник одбора поверилаца у року од пет дана од дана добијања предлога више од половине чланова одбора не закаже седницу одбора поверилаца, предлагачи могу да закажу седницу одбора поверилаца, предложе дневни ред и одреде председавајућег.“

Досадашњи ст. 3, 4, 5. и 6. постају ст. 4, 5, 6. и 7.

Члан 18.

У члану 41. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Одбор поверилаца има право да о свом трошку ангажује стручно лице, које ће извршити анализу пословања стечајног дужника. Стечајни управник је дужан да ангажованом стручном лицу омогући потпун приступ и увид пословним књигама, рачуноводственим исправама и другој релевантној документацији стечајног дужника.“

Досадашњи ст. 2, 3. и 4. постају ст. 3, 4. и 5.

Члан 19.

Наслов изнад члана 44. мења се и гласи:

„Злоупотреба захтева за изузеће и искључење и друге злоупотребе права“.

У члану 44. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Злоупотребом права сматра се подношење захтева за промену седишта 2 месеца пре подношења предлога за покретање стечајног поступка.“

Члан 20.

Члан 48. мења се и гласи:

„Стечајни поверилац је лице које на дан покретања стечајног поступка има вероватно необезбеђено потраживање према стечајном дужнику у првом, другом, трећем или четвртом исплатном реду.“

Члан 21.

Наслов изнад члана 49. мења се и гласи:

„Разлучни и хипотекарни поверилац“

У члану 49. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Повериоци из става 1. овог члана који немају новчано потраживање према стечајном дужнику, већ само заложно право уписано на имовини стечајног дужника, су хипотекарни повериоци, а уколико имају новчано потраживање обезбеђено имовином стечајног дужника, су и разлучни повериоци.“

У ставу 2, који постаје став 3, речи „њиховог“ бришу се, а после речи „потраживања“ додају се речи „разлучних поверилаца“.

Досадашњи ст. 3, 4. и 5. постају ст. 4, 5. и 6.

Члан 22.

У члану 50. после става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„Предмет излучења може бити само ствар на којој је излучни поверилац стекао право својине пре покретања стечајног поступка, а која се у тренутку стечаја налази у стечајној маси или уколико се туђа ствар налази код стечајног дужника по неком другом основу као што су уговора о закупу, послузи или лизингу.“

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 23.

У члану 54. став 4. мења се и гласи:

„Утврђују се следећи исплатни редови:

1) у први исплатни ред спадају неисплаћене нето зараде запослених и бивших запослених, у износу минималних зарада са каматом од дана доспећа до дана отварања стечајног поступка и неплаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање запослених, а чију основицу за обрачун чини најнижа месечна основица доприноса, сагласно прописима о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан отварања стечајног поступка ;

2) у други исплатни ред спадају потраживања осталих стечајних поверилаца који не спадају у трећи и четврти исплатни ред;

3) у трећи исплатни ред спадају потраживања стечајних поверилаца који су се пре отварања стечајног поступка овереним уговором сагласили да буду намирени након пуног намирења потраживања једног или више стечајних поверилаца из другог исплатног реда, а који не спадају у четврти исплатни ред (субординирани повериоци);

4) у четврти исплатни ред спадају потраживања повезаних лица.“

Став 5. брише се.

Члан 24.

У члану 59. став 5. мења се и гласи:

„Ако стечајни поступак буде отворен, у трошкове тог поступка улазе и трошкови претходног стечајног поступка.“

После става 5. додаје се став 6, који гласи:

„Стечајни судија може, уколико не постоји имовина за уновчење или довољна средства за уновчење имовине, на основу образложеног предлога стечајног управника да одреди додатни предујам члановима одбора поверилаца солидарно у складу са висином њиховог потраживања, уколико је то неопходно за даље вођење стечајног поступка и само у висини неопходних средстава за наставак поступка.“

Члан 25.

У члану 61. став 2. мења се и гласи:

„Обавеза из става 1. Овог члана односи се и на чланове извршног, управног и надзорног одбора стечајног дужника којима је престала дужност отварањем стечајног поступка, као и на контролне чланове друштва.“

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Рачуноводствене исправе, пословне књиге, рачуноводствени софтвер, печати, кључеви и шифре представљају имовину стечајног дужника. Лица из ст. 1. и 2. овог члана имају обавезу да стечајном управнику предају сву имовину стечајног дужника из овог члана.“

Досадашњи став 3, који постаје став 4, мења се и гласи:

„Стечајни судија може решењем, против којег није дозвољена жалба, наложити стечајном дужнику, као и лицима из ст. 1. и 2. овог члана да, у одређеном року, предају писмени извештај о економско-финансијском стању стечајног дужника, изјаве о имовини, изјаве о повезаним лицима, као и све друге изјаве и изјашњења.“

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 5. и 6.

После става 6. додају се ст. 7. и 8, који гласе:

„Банке имају обавезу да на захтев стечајног управника доставе бројеве свих девизних и динарских рачуна рачуна, све изводе у електронској форми са свих динарских и девизних рачуна, као и све уговоре о орочењу средстава.

Јавни регистри има обавезу да на захтев стечајног управника доставе податке о имовини и правима стечајног дужника у периоду од пет година пре покретања стечаја.“

Члан 26.

У члану 62. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Мере из става 2 тач. 2), 3) и 4) овог члана стечајни судија ће одредити по службеној дужности решењем о покретању претходног стечајног поступка.“

Досадашњи ст. 3, 4, 5. и 6. постају ст. 4, 5, 6. и 7.

Члан 27.

У члану 68. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Решењем о заказивању рочишта из става 1. овог члана стечајни судија налаже овлашћеном лицу стечајног дужника као и лицу које води књиговодствене послове стечајног дужника да за потребе рочишта достави извештај од значаја за расправу о отварању стечајног поступка чији садржај прописује Министарство.“

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

Члан 28.

Члан 77. мења се и гласи:

„Отварањем стечајног поступка раскидају се сви уговори о раду и колективни уговори које је стечајни дужник закључио са запосленима.

Разлику између неисплаћене зараде за пун радни учинак и минималне зараде која се пријављује у првом исплатном реду, као и отпремнине запосленима због раскида уговора о раду у максималном износу минималне зараде по години радног стажа код стечајног дужника за коју нису примили отпремнину, запослени пријављују у другом исплатном реду.

Неплаћене доприносе за пензијско и инвалидско осигурање пријављује Фонд ПИО. Фонд ПИО је дужан да повеже радни стаж свим запосленим на нивоу минималне зараде, а за износе изнад минималне зараде у зависности од степена намирења након главне деобе.

Стечајни управник о отказу обавештава одговарајући орган односно организацију за запошљавање на чијој територији се налази седиште стечајног дужника.

Стечајни управник може да ангажује потребан број лица ради наставка пословања, окончања започетих послова или ради вођења стечајног поступка уз сагласност стечајног судије по основу уговора о раду на одређено време за пуно радно време или уговора о делу.

Зараде и остала примања лица из става 5. овог члана одређује стечајни управник, уз сагласност стечајног судије, и она се намирују из стечајне масе као обавеза стечајне масе.“

Члан 29.

Члан 83. мења се и гласи:

„Пребијање није допуштено:

1) ако је стечајни поверилац потраживање стекао у последњих шест месеци пре дана подношења предлога за покретање стечајног поступка, а стечајни дужник је био неспособан за плаћање ;

2) ако су се услови за пребијање стекли правним послом или другом правном радњом која се може побијати;

3) ако се пребија потраживање стечајног дужника са потраживањем стечајног повериоца повериоца из четвртог исплатног реда.“

Члан 30.

У члану 84. после става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Стечајни дужник има право наплате својих потраживања према повериоцима из средстава која припадају повериоцима приликом деобе стечајне масе.“

Члан 31.

У члану 93. став 6. речи „може да донесе“ замењују се речима „доноси“.

Члан 32.

У члану 103. после тачке 2) додаје се нова тачка 2а), која гласи:

„2а) трошкове надзора, извештавања и праћења стечајних поступака;“.

Члан 33.

У члану 105. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Уколико у току трајања стечајног поступка закупац ствари која припада стечајној маси одбије да се исели, на предлог стечајног управника, стечајни судија ће донети решење којим се налаже принудно иселење.“

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 34.

У члану 109. после става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Почетни стечајни биланс се у електронској форми са свим прилозима доставља и комори и организацији за надзор, која их јавно објављује у року од 7 дана.“

Члан 35.

У члану 110. став 1. мења се и гласи:

„Пословне књиге стечајног дужника после отварања стечајног поступка води стечајни управник, лице из канцеларије стечајног управника или друго лице које он одреди су складу са законом који уређује ову област.“

Члан 36.

После члана 115. додаје се члан 115а, који гласи:

„Вероватна потраживања
Члан 115а

Стечајно потраживање је вероватно уколико је евидентирано у пословним књигама стечајног дужника или уколико се заснива на извршној исправи.

Стечајни управник може писаним изјашњењем, пре коначног изјашавања о признавању стечајних потраживања, оспорити потраживање из става 1 овог члана ако је постоје разлози за побијање рачуноводствених исправа на основу којих је потраживање евидентирано.“

Члан 37.

После члана 117. додаје се члан 117а, који гласи:

„Вероватна, утврђена и оспорена потраживања у стечајном поступку могу бити предмет преноса. Уговор о преносу потраживања закључују преносилац и стицалац потраживања, с тим да се потписи уговорних страна оверавају како је предвиђено Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа, а стечајни дужник се писаним путем обавештава о извршеном преносу. Стицалац има иста права као преносилац, а дужник може према стицаоцу истицати исте приговоре које је имао и према преносиоцу, као и приговоре које има само у односу на стицаоца.

Запослени и лица која су била запослена код стечајног дужника могу потраживања из радног односа пренети на друго лице и пре отварања стечајног поступка, у ком случају стицалац за део потраживања у висини нето минималне зарада са каматом од дана доспећа до дана отварања стечајног поступка и неплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених, чију основицу за обрачун чини најнижа месечна основица доприноса сагласно прописима о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан отварања стечајног поступка, има правни положај повериоца првог исплатног реда, а за остатак стеченог потраживања другог исплатног реда.

Пренос потраживања из става 1 и 2. овог члана може се извршити у поступку реорганизације и у поступку банкротства.“

Члан 38.

У члану 122. став 2. брише се.
Досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 39.

Члан 123. мења се и гласи:

„Правни посао односно правна радња закључени односно предузети у последњих пет година пре наступања поремећаја у пословању или подношења предлога за покретање стечајног поступка или после тога, са намером оштећења једног или више поверилаца, могу се побијати ако је сауговарач стечајног дужника знао за намеру стечајног дужника. знање намере се претпоставља ако је сауговарач стечајног дужника знао да стечајном дужнику прети неспособност плаћања и да се радњом оштећују повериоци. Сауговарач стечајног дужника је солидарно одговоран за обавезе стечајног дужника.“

Члан 40.

У члану 124. став 1. после речи „у последњих пет година пре“ додају се речи „наступања поремећаја у пословању или“.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Сматра се да је предузет правни посао без накнаде ако је располагање имовином стечајног дужника извршено уношењем новчаног и неновчаног улога у зависно или друго друштво. пропуштање улагања жалбе или приговора или одговора на тужбу или изостанка са рочишта сматра се правном радњом стечајног дужника без накнаде.“

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

После става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Сауговарач стечајног дужника је солидарно одговоран за обавезе стечајног дужника.“

Члан 41.

После члана 124. додаје се члан 124а, који гласи:

„Претпоставка несавесности

Члан 124а

Сматра се да је сауговарач стечајног дужника знао или морао знати за неспособност плаћања стечајног дужника ако је неспособност плаћања стечајног дужника била евидентирана у јавном регистру правних лица у принудној наплати.

Сматра се да је сауговарач стечајног дужника знао или морао знати да је поднет предлог за покретање стечајног поступка ако је овај податак уписан у јавни регистар правних лица.

Постоји оборива претпоставка да су правни посао или радња предузети са намером оштећења стечајних поверилаца ако су предузети супротно начелу једнаке вредности давања или ако су предузети у корист повезаних лица.“

Члан 42.

У члану 125. после тачке 7) додају се зарез и тачке 8), 9) и 10), које гласе:

„8) зависна правна лица и матична правна лица стечајног дужника

9) лице које је одобравало позајмице стечајном дужнику.

10) правна лица у којима лица из тачака 1) до 8) имају контролна права.“

Члан 43.

У члану 129. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Тужба се може поднети и против лица у које је унет део имовине стечајног дужника као оснивачки улог.“

Члан 44.

У члану 131. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) на првом поверилачком рочишту за то гласа одговарајући број стечајних поверилаца, у складу са чланом 36. став 4. овог закона или ако за банкротство на скупштини поверилаца гласају повериоци који имају најмање 70% укупних потраживања стечајних поверилаца;“.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Након правноснажности решења о банкротству, повериоци могу усвојити план реорганизације све до доношења решења о главној деоби, уколико за усвајање плана реорганизације гласају повериоци који имају најмање 70% укупних потраживања стечајних поверилаца. Решењем о усвајању плана реорганизације, стечајни судија ставља ван снаге решење о банкротству. Све док се не усвоји план реорганизације, стечајни управник је дужан да поступа у складу са правноснажним решењем о банкротству.“

Члан 45.

У члану 132. ст. 1, 2. и 3. мењају се и гласе:

„По доношењу решења о банкротству, стечајни управник започиње и спроводи продају целокупне имовине или дела имовине стечајног дужника. Стечајни управник може да прода делове имовине и пре доношења решења о банкротству уз сагласност одбора поверилаца и стечајног судије.

Стечајни управник дужан је да сачини план продаје имовине стечајног дужника у року од 15 дана од дана доношења решења о банкротству, подели имовину на имовинске целине изврши процену целисходности продаје стечајног дужника као правног лица, односно целокупне имовине стечајног дужника у односу на продају имовине стечајног дужника у деловима и да о томе обавести суд, одбор поверилаца, Комору и организацију за надзор. План продаје обавезно садржи обрачун расподеле средстава повериоцима. Овај план се објављује на интернет страници коморе.

Продаја имовине врши се јавним прикупљањем писаних понуда након које следи јавно надметање или непосредна погодба, у складу са овим законом и у складу са националним стандардима за управљање стечајном масом.“

У ставу 6. после речи „територији Републике Србије“ додају се речи “и на интернет страници Коморе“.

Члан 46.

У члану 133. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Пре продаје, стечајни управник је дужан да сам уради или да прибави процену вредности имовине стечајног дужника, извршену уз примену међународних рачуноводствених стандарда. У случају протекла више од годину дана између процене и продаје, на захтев одбора поверилаца стечајни управник ће прибавити нову процену имовине. Процена мора да одреди процентуално учешће вредности имовине која је

предмет обезбеђења у односу на вредност сваке имовинске целине која је предмет продаје.“

Досадашњи став 2, који постаје став 3, мења се и гласи:

„Стечајни управник је дужан да обавештење из става 1. овог члана заједно са проценом вредности имовине достави најкасније 15 дана пре дана одржавања продаје. Обавештење обавезно садржи детаљан обрачун расподеле срестава остварених продајом.“

После става 3. додају се нови ст. 4. и 5, који гласе:

„Продаја имовине врши се јавним прикупљањем писаних понуда, с тим да је највиша цена из писане понуде, почетна цена за јавно надметање понуђача или минимална цена за непосредну погодбу. Јавно надметање се одржава у року од 15 дана од дана отварања писаних понуда. Непосредна погодба се може закључити најкасније у року од 7 дана од дана неуспелог јавног надметања.

Уколико је постигнута продајна цена нижа од 70% процењене вредности, одбор поверилаца и разлучни повериоци који имају различна права на имовини која је предмет продаје морају да дају сагласност за продају у року од 7 дана од дана окончања јавне продаје или непосредне погодбе. У противном, продаја се проглашава неуспелом. Уколико је постигнута продајна цена нижа од 50% процењене вредности, сагласност мора да дају и повериоци који имају преко 50% укупних утврђених потраживања.“

Досадашњи став 3. брише се.

Досадашњи став 4, који постаје став 6, мења се и гласи:

„Обавештење о продаји мора да садржи:

- 1) место и адресу на којој се имовина налази;
- 2) детаљан опис имовине и њене функције;
- 3) процену вредности имовине;
- 4) процедуру и услове за избор понуда;
- 5) нацрт уговора о купопродаји.“

Досадашњи став 5, постаје став 7, мења се и гласи:

„У случају продаје непосредном погодбом, обавештење мора да садржи:

- 1) место и адресу на којој се имовина налази;
- 2) детаљан опис имовине и њене функције;
- 3) процену вредности имовине;
- 4) податке о купцу који се предлаже;
- 5) све услове продаје која се предлаже, укључивши и цену и начин плаћања.“

Досадашњи ст. 6. и 7. постају ст. 8. и 9.

У досадашњем ставу 8, који постаје став 10. речи „десет дана“ замењују се речима „три дана“.

Досадашњи став 9, који постаје став 11. мења се и гласи:

„Повериоци могу ставити приговор у случају ако је продаја имовине извршена супротно прописаној процедури. Приговор се подноси стечајном судији и одлаже закључење уговора о купопродаји. Стечајни судија је дужан да одлучи о приговору у року од 7 дана.“

Досадашњи ст. 10, 11. и 12. постају ст. 12, 13. и 14.

Досадашњи став 13, који постаје став 15, мења се и гласи:

„Драгоцени метали, минерали, хартије од вредности и друге ствари које имају берзанску односно тржишну цену, продају се по тој цени на одговарајућој берзи или тржишту. Ако драгоцени метали, минерали, хартије од вредности и друге сличне ствари које се уобичајено продају на берзи или имају тржишну цену, у време продаје немају берзанску односно тржишну цену, односно не могу се продати на берзи, продају се

непосредном погодбом уз претходно јавно прикупљање понуда уз сагласност одбора поверилаца.“

После става 15. додаје се став 16, који гласи:

„У случају продаје имовинске целине процењене вредности мање од 100.000 динара, стечајни управник може спровести продају непосредном погодбом без јавног прикупљања понуда и без сагласности одбора поверилаца уз претходно обавештење одбора поверилаца, суда, Коморе и организације за надзор не касније од 7 дана од дана продаје. Ово обавештење се објављује на интернет страници Коморе.“

Члан 47.

У члану 135. став 2. мења се и гласи:

„Пре него што изложи продаји стечајног дужника као правно лице, стечајни управник је дужан да изврши процену његове вредности која обавезно садржи:

- 1) процену имовине која је под теретом;
- 2) посебну процену основних средстава, инвестиционих некретнина, опреме и залиха намењених продаји
- 3) процену приносне вредности сваког појединачног бизниса,
- 4) нацрт деобе средстава остварених продајом између стечајних и разлучних поверилаца и
- 5) процену да ли би се остварила већу вредност ако неку имовину или имовинске целине продаје одвојено од продаје стечајног дужника.“

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Из продаје стечајног дужника као правног лица, стечајни управник може изузети једну или више имовинских целина и њих продавати посебно, а у циљу постизања што веће вредности уновчене стечајне масе.“

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 48.

У члану 136. после става 7. додаје се нови став 8, који гласи:

„Потраживања стечајног дужника настала након отварања стечајног поступка не могу бити предмет продаје приликом продаје правног лица.“

Досадашњи ст. 8. и 9. постају ст. 9. и 10.

Члан 49.

После члана 149. додају се нови чланови 150, 151 и 152 који гласе:

Члан 150.

Организација која спроводи поступак принудне наплате у обавези је да једном месечно и то последњег дана у месецу са пресеком стања на тај дан, свим судовима надлежним за спровођење стечајног поступка, достави обавештење о правним лицима са њихове територије која су обуставила сва плаћања у непрекидном трајању од најмање годину дана.

Обавеза из става 1. овог члана не односи се на правна лица која су у поступку реструктурирања у складу са прописима којима се уређује поступак приватизације.

Обавештење из става 1. овог члана организација која спроводи поступак принудне наплате објављује у једном високотиражном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије и на својој интернет страни.

По пријему обавештења из става 1. овог члана, стечајни судија по службеној дужности доноси решење о покретању претходног стечајног поступка у коме се утврђује и постојање правног интереса поверилаца за спровођење стечајног поступка.

Члан 151.

Стечајни судија ће решењем о покретању претходног поступка одредити висину предујма из члана 59. став 1. овог закона и рок од 60 дана од дана објављивања решења у коме повериоци или стечајни дужник могу тражити спровођење стечајног поступка и положити предујам.

Решење из члана 150. став 4. овог закона доставља се стечајном дужнику, Организацији за надзор и објављује се на огласној табли суда. Против овог решења није дозвољена жалба.

Члан 152.

Ако у року из члана 151. став 1. овог закона не буде уплаћен предујам, стечајни судија оставља Организацији за надзор додатни рок од 15 дана за уплату предујма.

Организација за надзор може да уплати предујам у накнадно остављеном року, с тим што се уплаћена средства приоритетно регресирају као трошак стечајне масе. Ако стечајна маса није довољна за регресирање предујма стечајни поступак се закључује у смислу члана 13. став 2. овог закона. Уколико Организација за надзор не уплати предујам, стечајни поступак се обуставља.

Након уплате предујма, стечајни судија заказује рочиште ради расправљања о постојању стечајног разлога за отварање стечајног поступка.

Ако је имовина стечајног дужника већа од предујма трошкова, на даљи ток поступка примењују се одредбе овог закона о отварању и спровођењу стечајног поступка.“

Члан 50.

У члану 157. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Права заложних поверилаца који нису разлучни повериоци не могу се мењати или умањити планом реорганизације без њихове изричите сагласности.“

Досадашњи став 3. постаје став 4.

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Подносилац плана реорганизације дужан је да предлог плана поднесе и организацији за надзор која је дужна да у року од 15 дана да своју сагласност на предложени план. У случају одбијања сагласност подносилац плана има право да поднесе жалбу Министарству, које је обавезно да одлучи по жалби у року од 15 дана.“

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 6. и 7.

Члан 51.

У члану 162. ст. 2. и 3. бришу се.

Члан 52.

У члану 163. став 1. после речи „по службеној дужности“ додаје се зарез и речи“на предлог организације за надзор“.

Члан 53.

У члану 165. после става 3. додају се нови ст. 4. и 5, који гласе:

„У случају из става 3 овог члана, стечајни судија мора наложити или одобрити формирање једне или више додатних класа у случају:

- 1) поверилаца који имају реално обезбеђење на имовини трећих лица;
- 2) поверилаца по основу јемства.

Разлучни поверици се деле у посебне класе разлучних поверилаца зависно од приоритета њихових разлучних права и очекиваног намирења.“

Досадашњи став 4. постаје став 6.

Досадашњи ст. 5. и 6. бришу се.

Члан 54.

У члану 166. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Стечајни судија решењем из става 1. овог члана одлучује о свакој од примедби на законитост плана.“

Досадашњи ст. 2, 3, 4. и 5. постају ст. 3, 4, 5. и 6.

Члан 55.

После члана 173 додаје се наслов „Стечај повезаних лица“ и члан 173а који гласи:

„У случају када се доноси решење о отварању стечаја над два или више повезаних лица, стечајни поступак се спроводи по следећим правилима:

- 1) именује се један стечајни управник, постоји једна скупштина поверилаца, бира се један одбор поверилаца;
- 2) поступак стечаја води стечајни судија где се налази средиште главних пословних интереса повезаних лица;
- 3) образује се једна стечајна маса;
- 4) припрема се и гласа се о једном плану реорганизације за сва повезана лица;
- 5) начело равномерног намирења поверилаца примењује се на стечајне повериоце свих повезаних лица;
- 6) међусобна потраживања повезаних лица се поништавају“.

Члан 56.

У члану 174. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„За одређивање и спровођење стечаја над страним правним лицем које има центар главних интереса у Републици Србији надлежан је суд у Републици Србији где се налази центар главних интереса.“

Члан 57.

После члана 174. додају се нови члан 174а и члан 174б, који гласе:

Искључива међународна надлежност

Члан 174а

Суд Републике Србије је искључиво надлежан за покретање, отварање и спровођење стечајног поступка против стечајног дужника чије је средиште главних пословних интереса на подручју Републике Србије.

Сматра се да стечајни дужник има средиште главних пословних интереса у месту у којем има регистровано седиште.

Ако се средиште главних пословних интереса стечајног дужника налази у иностранству, а његово регистровано седиште се налази у Републици Србији, искључиво је надлежан суд Републике Србије ако се према праву државе у којој стечајни дужник има средиште главних пословних интереса не може покренути и отворити стечајни поступак на основу средишта главних пословних интереса.

Поступак из става 1 овог члана обухвата целокупну имовину стечајног дужника, без обзира да ли се налази у Републици Србији или у иностранству (главни стечајни поступак).

Када се регистровано седиште стечајног дужника налази у иностранству, а средиште главних пословних интереса на подручју Републике Србије, надлежан је суд суд у Републици Србији.

Међународна надлежност према пословној јединици, односно имовини страног стечајног дужника у Републици Србији

Члан 174б

Ако суд у Републици Србији није надлежан према одредби члана 174а став 1 овог закона, надлежан је ако стечајни дужник има пословну јединицу без својства правног лица у Републици Србији. Под пословном јединицом подразумева се било које место послоовања у којем стечајни дужник обавља економску делатност која није транзиторног карактера, употребом људске радне снаге и добара или услуга.

Када се у Републици Србији не налази средиште главних пословних интереса, ни пословна јединица стечајног дужника, већ само његова имовина, стечајни поступак у Републици Србији је могуће водити:

- 1) ако постоји стечајни разлог али се у држави где стечајни дужник има средиште главних пословних интереса стечајни поступак не може водити због услова предвиђених у стечајном праву те државе;
- 2) ако се према праву државе у којој стечајни дужник има средиште главних пословних интереса, стечајни поступак односи само на имовину у тој држави;
- 3) када се страна судска одлука о отварању стечајног поступка не може признати;
- 4) када се отварање споредног стечајног поступка у Републици Србији предлаже у оквиру поступка признања стране одлуке о отварању стечајног поступка.

За спровођење стечајног поступка из става 1 и 2, тачка 1 до 3 овог члана надлежан је суд на чијем подручју се налази пословна јединица стечајног дужника, а ако нема пословне јединице у Републици Србији, суд на чијем подручју се налази имовина стечајног дужника. Ако би више судова били месно надлежни, поступак води суд код којег прво поднет предлог за покретање стечајног поступка.

Стечајни поступак из става 1 и 2 овог члана односи се само на имовину која се налази у Републици Србији. (споредни стечајни поступак).

Када је главни стечајни поступак већ отворен у иностранској држави на основу члана 174а став 1 или 3 овог закона, приликом отварања споредног стечајног поступка на основу става 1 и 2 овог члана суд неће испитивати постојање стечајног разлога ако је страна одлука о отварању главног стечајног поступка призната у Републици Србији.“

У члану 188 став 2 се мења и гласи:

„Страни поступак се признаје као:

- 1) главни страни поступак, ако није у супротности са 174а овог закона,
- 2) споредни страни поступак, ако није у супротности са чл. 174б став 1 и 2. овог закона.

Ставови 3, 4 и 5 се бришу, досадашњи ставови 6, 7 и 8 постају стави 3, 4 и 5.

После става 5 додају ставови 6, 7, 8, 9, 10 и 11 који гласе:

„Ако стечајни судија одбије предлог за признање, донеће решење о отварању стечајног поступка у Републици Србији а на предлог поверилаца или стечајног дужника, ако је то потребно ради равномерног намињења свих поверилаца.

Предлог из става 6 овог члана може се поднети у року од 8 дана од дана оглашавања на огласној табли суда решења о одбијању предлога за признање страног поступка.

Стечајни поступак из става 7 овог члана обухвата само имовину дужника која се налази у Републици Србији.

Против решења којим се одбија предлог за признање стране одлуке о отварању стечајног поступка, страни стечајни дужник, страни представник и повериоци имају право жалбе. Жалба не одлаже извршење.

Сваки поверилац и стечајни дужник су овлашћени да поднесу предлог за отварање стечајног поступка у Републици Србији, независно од тога што је отворен главни стечајни поступак у другој држави или на територији на којој Република Србија нема јурисдикцију, ако су испуњени услови због којих би се предлог за признање стране одлуке о отварању стечајног поступка могао одбити. У овом случају суд ће дозволити отварање стечајног поступка у Републици Србији ако то захтева начело равномерног намирења свих стечајних поверилаца. У решењу о отварању стечајног поступка суд ће о немогућности признавања стране одлуке о отварању стечајног поступка одлучити као о претходном питању.

У случају из става 10 овог члана стечајни поступак обухвата имовину стечајног дужника која се налази у Републици Србији.“

Члан 59.

Стечајни поступци у којима до дана ступања на снагу овог закона није уновчено више од 50% ликвидационе вредности стечајне масе наставиће се по одредбама овог закона. Остали стечајни поступци наставиће се по одредбама закона по ком су и започети.

Члан 60.

Подзаконски акти који се доносе на основу овлашћења из овог закона биће донети у року од 30 дана од ступања на снагу овог закона.

Члан 61.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Најзначајније измене:

1) Комора стечајних управника, као ново непрофитно струковно удружење стечајних управника, са својством правног лица, сачињава кодекс професионалне етике, издаје и обнавља лиценце за рад стечајним управницима, доноси решење о одузимању лиценце, води именик стечајних управника и обавља друге послове предвиђене законом на начин и под условима какоје то то уобичајено регулисано и за друга струковна удружења (комора извршитеља, адвокатска комора и сл.). Регулисана су овлашћења органа Коморе, надзор над радом стечајних управника, подношење годишњих извештаја стечајних управника Комори и сл. Детаљна правила рада Коморе регулишу се Статутом Коморе.

2) Новине у регулисању правног положаја стечајних управника су:

- детаљно је регулисан начин избора стечајног управника (методом случајног одабира као правило, непосредним избором од стране судије у посебним случајевима сложених стечајних поступака, немогућност непосредног избора у тзв. малим стечајевима, факултативни и обавезни избор стечајног управника на предлог стечајних поверилаца;

- прецизирана су ограничења у именовану стечајног управника (повезаност са власником и другим повезаним лицима);

- уводи се појам асистента стечајног управника;

- детаљно је регулисан именик стечајних управника;

- уводи се појам канцеларије стечајног управника, која може да обавља послове као предузетник или као привредно друштво (прилагођено за вођење сложенијих стечајних поступака, нпр. стечаја повезаних лица);

- проширена је обавеза стечајног управника да у року од 15 дана од дана именовања сачини листу вероватних стечајних и разлучних поверилаца и достави је суду и организацији за надзор, изврши анализу пословања стечајног дужника за период од 5 година пре покретања стечаја, и за сваку годину сачини листу прилива и одлива, листу отуђене имовине и све уговоре о отуђењу, анализира пословање са повезаним лицима, утврди поштовање забране сукоба интереса и поштовање одредаба закона о привредним друштвима које се тичу поступања у најбољем интересу стечајног дужника и његових поверилаца и поднесе извештај суду и организацији за надзор. На основу анализе пословања биће могуће и утврдити не само да ли постоје елементи за покретање поступка за утврђивање одговорности лица за наступање стечајног разлога, већ и да ли има услова за побијање правних послова;

- обавеза стечајног управника да, у року од 20 дана од дана истека тромесечја, доставља тромесечне извештаје о току стечајног поступка и стању стечајне масе одбору поверилаца, стечајном судији, Комори и организацији за надзор, с тим да организаија за надзор извештаје јавно објављује (на интернет страници);

- прецизиран је рок достављања извештаја на захтев одбора поверилаца и поверилаца чија су потраживања већа од 20% свих пријављених потраживања;

- обавеза сарадње стечајног управника са Комором;

- завршни рачун се доставља не само стечајном судији и одбору поверилаца, већ и организацији за надзор;

- детаљно је регулисано поступање по притужби на рад стечајног управника;

- разрешења именованог стечајног управника на предлог стечајних поверилаца могуће је не само у фази пре, већ и након закључења испитног рочишта, ако је за такав предлог гласала квалификована већина (60%) поверилаца, с тим што право гласа немају

повериоци који немају вероватна потраживања, одн. којима је стечајни управник оспорио потраживање. У овом случају стечајни судија је у обавези да разреши стечајног управника и да именује оног стечајног управника којег су повериоци предложили у захтеву за разрешење ранијег стечајног управника. Овим решењем се доследно примењује правило да се стечајни поступак води у интересу стечајних поверилаца, с тим што се водило рачуна да се стечајни управник заштити од поверилаца који немају вероватно потраживање, одн. којима је оспорио пријављено потраживање;

- детаљно је регулисана дисциплинске одговорности стечајног управника (прецизирано је шта је дисциплинска повреда, које се мере могу изрећи и у ком случају, састав, рад и одлучивање дисциплинске комисије, положај дисциплинског тужиоца, правила дисциплинског поступка, двостепеност у одлучивању, застерелост покретања, вођења и изрицања дисциплинских мера). Оваквим регулисањем постиже се правна сигурност у овој области (не може се одговорати за повреде које немају прецизан опис повреде обавезе, раздваја се улога дисциплинског већа – комисије од дисциплинског тужиоца, стечајном управнику се ставља на терет само оно што је наведено у оптужном предлогу, прецизирају се одредбе о одмеравању дисциплинских мера, уводи се достепеност у одлучивању, регулише се питање застарелости покретања и вођења дисциплинског поступка и изрицања дисциплинских мера и сл.);

- пре продаје имовине, стечајни управник је дужан да сам уради или да прибави процену вредности имовине стечајног дужника, извршену уз примену међународних рачуноводствених стандарда. У случају протекла више од годину дана између процене и продаје, на захтев одбора поверилаца стечајни управник ће прибавити нову процену имовине. Процена мора да одреди процентуално учешће вредности имовине која је предмет обезбеђења у односу на вредност сваке имовинске целине која је предмет продаје. Обавештење о намери продаји садржи и расподелу средстава остварену продајом;

- пре продаје стечајног дужника као правног лица, стечајни управник је дужан да изврши процену његове вредности која обавезно садржи: 1) процену имовине која је под теретом; 2) посебну процену основних средстава, инвестиционих некретнина, опреме и залиха намењених продаји, 3) процену приносне вредности сваког појединачног бизниса, 4) нацрт деобе средстава остварених продајом између стечајних и разлучних поверилаца и 5) процену да ли би се остварила већу вредност ако неку имовину или имовинске целине продаје одвојено од продаје стечајног дужника. Из продаје стечајног дужника као правног лица, стечајни управник може изузети једну или више имовинских целина и њих продавати посебно, а у циљу постизања што веће вредности уновчене стечајне масе.

3) Агенција за приватизацију нема више правни положај стечајног управника у случају стечаја над правним лицима у друштвеној одн. државној својини. До доношења посебног закона, послове надзора, извештавања и праћења стечајног поступка обављаће Агенција за приватизацију. Организација за надзор заступа све државне повериоце у стечајном поступку. Оваквим решењем омогућава се рационално и ефикасно управљање потраживањем државних поверилаца, како у поступку банкротства, тако и у поступку реорганизације стечајног дужника. Имајући у виду да се посебним законом (о приватизацији) предвиђа да ће се правила о унапред припремљеном плану реорганизације примењивати и у поступку реструктурирања, Организација за надзор ће заступати државне повериоце и у поступку реструктурирања. Организација за надзор је овлашћени предлагач именована стечајног управника у случају стечаја над правним лицем које је у већинској државној или друштвеној својини, као и у случају када се током стечајног поступка промени власничка структура стечајног дужника тако да стечајни дужник постане правно лице у већинској државној својини, под условом да се ради о привредном друштву које је закључком владе проглашено за друштво од изузетног

значаја. Организација за надзор може поднети план реорганизације односно унапред припремљени план реорганизације за стечајне дужнике у већинској државној или друштвеној својини. Организација за надзор има овлашћење да предложи стечајном судији да преко овлашћеног лица провери тачност података из предложеног плана реорганизације.

4) Скупштину поверилаца чине сви стечајни повериоци, осим поверилаца четвртог исплатног реда (потраживања повезаних лица). Оваквим законским решењем онемогућа се да повезана лица, која су битно утицала на настанак стечајног разлога, могу имати утицаја на одлуке скупштине поверилаца. Повериоци који немају потраживање утврђено закључком стечајног судије, који нису покренули парнични поступак за утврђење и о томе обавестили стечајног дужника престаје својство поверилаца и чланство у скупштини поверилаца. Регулисана су и одређена процедурална питања рада скупштине поверилаца (утврђивање, измена и допуна дневног реда, избор председавајућег скупштине и сл.).

5) Доследно принципу да повезана лица не могу бити чланови скупштине поверилаца је и правило да повезана лица не могу бити чланови одбора поверилаца. Сазивање седница одбора поверилаца по предлогу већине чланова одбора поверилаца је омогућено и у случају ако седницу не сазове председник одбора. Одбор поверилаца има право да о свом трошку ангажује стручно лице, које ће извршити анализу пословања стечајног дужника. стечајни управник је дужан да ангажованом стручном лицу омогући потпун приступ и увид пословним књигама, рачуноводственим исправама и другој релевантној документацији стечајног дужника.

6) Прецизиран је појам вероватног потраживања као потраживања које је евидентирано у пословним књигама стечајног дужника, а стечајни управник није оспорио, као и потраживање које се заснива на извршној исправи. Ово прецизирање омогућава отклањање могућих нејасноћа код утврђивања кворума за гласање на првом поверилачком рочишту, за гласање за план реорганизације у случају када се гласа пре испитног рочишта, за гласање за разрешење стечајног управника и предлагање именовања другог стечајног управника, за избор у одбор поверилаца и сл. Стечајни закон је раније одредио појмове пријављеног, утврђеног и оспореног потраживања, а сада се одређује и појам вероватног потраживања.

7) Прецизиран је појам стечајног, разлучног и хипотекарног повериоца. Стечајни поверилац је лице које на дан покретања стечајног поступка има вероватно необезбеђено потраживање према стечајном дужнику у првом, другом, трећем и четвртог исплатном реду. Појам разлучног повериоца остао је исти (поверилац који имају заложно право, законско право задржавања или право намирења на стварима и правима о којима се воде јавне књиге или регистри имају право на првенствено намирење из средстава остварених продајом имовине на којој су стекли то право), с тим што се дефинише и хипотекарни поверилац. Хипотекарни поверилац је поверилац који нема новчано потраживање према стечајном дужнику (па ни обавезу да пријављује то потраживање у стечајном поступку), већ само заложно право уписано на имовини стечајног дужника. Ово је став који је већ утврђен у судској пракси, али ради потреба правне сигурности, унет је и у закон.

8) Појам излучног повериоца (па изведено и излучног потраживања) изазивао је различито тумачење и поступање у судској пракси. Због тога је одређено да је прецизирано да предмет излучења (захтева излучног повериоца) може бити ствар на којој је излучни поверилац стекао право својине пре покретања стечајног поступка, а која се у тренутку стечаја налази у стечајној маси или уколико се туђа ствар налази код стечајног дужника по неком другом правном основу (уговор о закупу, послузи, лизингу). Овакво

прецизирање предмета излучења од посебног је значаја за стечајне поступке правних лица која се баве изградњом непокретности.

9) Проширен је појам злоупотребе права у стечајном поступку, па се злоупотребом права сматра и подношењем предлога за промену седишта 2 месеца пре подношења предлога за покретање стечајног поступка. Променом седишта дужника мења се и месна надлежност суда надлежност за покретање и отварање стечајног поступка.

10) У закону су утврђена четири исплатна реда:

а) у први исплатни ред спадају неисплаћене нето зараде запослених и бивших запослених, у износу минималних зарада са каматом од дана доспећа до дана отварања стечајног поступка и неплаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање запослених, а чију основицу за обрачун чини најнижа месечна основица доприноса, сагласно прописима о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан отварања стечајног поступка ;

б) у други исплатни ред спадају потраживања осталих стечајних поверилаца који не спадају у трећи и четврти исплатни ред;

в) у трећи исплатни ред спадају потраживања стечајних поверилаца који су се пре отварања стечајног поступка овереним уговором сагласили да буду намирени након пуног намирења потраживања једног или више стечајних поверилаца из другог исплатног реда, а који не спадају у четврти исплатни ред (субординирани повериоци);

г) у четврти исплатни ред спадају потраживања повезаних лица.

Обезбеђивање услова за исплату минималних зарада, као и обавезних доприноса за пензионо и инвалидско осигурање, корак је према обезбеђивању гарантоване исплате тих потраживања у смислу директиве 2008/94/ЕЦ (Directive 2008/94/EC) Европског парламента и Савета. Даљи корак је откупљивање ових потраживања од стране Транзиционог фонда. Због наведеног, предвиђена је могућност преноса вероватних, утврђених и оспорених потраживања у стечајном поступку. Уговор о преносу потраживања закључују преносилац и стицалац потраживања, с тим да се потписи уговорних страна оверавају како је предвиђено Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа, а стечајни дужник се писаним путем обавештава о извршеном преносу. Стицалац има иста права као преносилац, а дужник може према стицаоцу истицати исте приговоре које је имао и према преносиоцу, као и приговоре које има само у односу на стицаоца. Запослени и лица која су била запослена код стечајног дужника могу потраживања из радног односа пренети на друго лице и пре отварања стечајног поступка, у ком случају стицалац за део потраживања у висини нето минималне зарада са каматом од дана доспећа до дана отварања стечајног поступка и неплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених, чију основицу за обрачун чини најнижа месечна основица доприноса сагласно прописима о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан отварања стечајног поступка, има правни положај повериоца првог исплатног реда, а за остатак стеченог потраживања другог исплатног реда. Пренос наведених потраживања може се извршити у поступку реорганизације и у поступку банкротства.

Сврставање потраживања по основу минималних зарада, са обавезним повезивањем пензионог стажа и здравственог осигурања запослених, представља законско решење у правцу гарантовања минимума социјалне сигурности који се тражи и у пресудама Европског суда за људска права у Стразбуру. У други исплатни ред сврставају се по правилу сва друга потраживања која нису сврстана у први (разлика између минималне пуне зараде), трећи (субординирана потраживања) и четврти (потраживања повезаних лица) исплатни ред.

11) У случају ако нема имовине из које се могу намирити трошкови стечајног поступка, стечајни поступак ће се закључити. Међутим, ако стечајни повериоци имају интереса да се стечајни поступак настави (нрп. због побијања одређених правних послова стечајног дужника), тада стечајни судија може на предлог стечајног управника одредити додатни предужам трошкова члановима одбора поверилаца (јер постоји претпоставка да су у одбор поверилаца именовани представници поверилаца са највећим потраживањима), који су дужни да плате солидарно у складу са висином потраживања и то у износу који је неопходан за даље вођење поступка. У трошкове стечајног поступка улазе и трошкови претходног стечајног поступка. Доследно томе, у случају тзв. аутоматског стечаја, приоритетно се намирују трошкови по основу предужја трошкова стечајног поступка. У даљем тексту ће се посебно образложити одредбе о тзв. „аутоматском“ стечају.

12) Награда и накнада стварних трошкова стечајног управника се исплаћују на рачун канцеларије стечајног управника код које се стечајни управник води као запослени.

13) Прецизирају се обавезе пружања података и исправа како од стране овлашћених лица дужника, тако и од других лица. Ова обавеза се односи не само на директора и пуномоћника, лица које је обављало финансијске послове и ревизију за дужника, већ и на чланове извршног, управног и надзорног одбора стечајног дужника којима је престала дужност отварањем стечајног поступка, као и на контролне чланове друштва. Стечајни судија може решењем, против којег није дозвољена жалба, наложити стечајном дужнику, као и наведеним лицима да у одређеном року, предају писмени извештај о економско-финансијском стању стечајног дужника, изјаве о имовини, изјаве о повезаним лицима, као и све друге изјаве и изјашњења. Одређено је да рачуноводствене исправе, пословне књиге, рачуноводствени софтвер, печати, кључеви и шифре представљају имовину стечајног дужника, а да наведена лица имају обавезу да стечајном управнику предају сву наведену имовину стечајног дужника. Новина је да банке имају обавезу да на захтев стечајног управника доставе бројеве свих девизних и динарских рачуна рачуна, све изводе у електронској форми са свих динарских и девизних рачуна, као и све уговоре о орочењу средстава, као и да јавни регистри имају обавезу да на захтев стечајног управника доставе податке о имовини и правима стечајног дужника у периоду од пет година пре покретања стечаја.

14) Уведена је обавеза одређивања мера обезбеђења у претходном стечајном поступку и то: 1) забране исплате са рачуна стечајног дужника без сагласности стечајног судије или привременог стечајног управника; 2) забране располагање имовином стечајног дужника или могућност располагања имовином само уз претходно прибављену сагласност стечајног судије или привременог стечајног управника и 3) забрана или привремено одлагање спровођење извршења према стечајном дужнику, укључујући и забрану или привремено одлагање које се односи на остваривање права разлучних поверилаца. У пракси је било случајева да је до отуђења значајне имовине (посебно непокретности) стечајног дужника долазило након покретања претходног стечајног поступка, што је даље узроковало побијање таквих правних послова. Таква пракса је утицала и на могућност намирења потраживања стечајних поверилаца и дужину трајања стечајног поступка.

15) Када стечајни судија заказује рочиште за испитивање постојања стечајног разлога, уведена је новина да се решењем о заказивању рочишта налаже овлашћеном лицу стечајног дужника као и лицу које води књиговодствене послове стечајног дужника да за потребе рочишта достави извештај од значаја за расправу о отварању стечајног поступка чији садржај прописује надлежно министарство. На овај начин обезбеђује се да

се већ на првом рочишту прибаве битне чињенице и исправе о постојању стечајног разлога.

16) Посматрано на најопштији начин, у стечајном поступку се јављају социјални (престанак радног односа, ненамирена потраживања из радног односа, немогућност остваривања права из здравственог осигурања, немогућност повезивања пензионог стажа и др.) и имовински проблеми (формирање стечајне масе, уновчење и наплата потраживања). Право на рад и минималну зараду по том основу је елементарно људско право, које држава мора га гарантује. Неплаћање минималних зарада и изведених права је реликт који оптерећује не само запослене, већ и нормално пословање привредних субјеката. Исплата ових обавеза је услов нормалног пословања. У условима када је држава допустила да се пословање привредних субјеката одбија без исплате минималних зарада, неопходно је да се макар у стечајном поступку ова неправилност отклони. Због тога је предвиђено да се:

- даном отварања стечајног поступка раскидају сви уговори о раду и колективни уговори које је стечајни дужник закључио са запосленима, али да се истовремено уз пријаву потраживања по основу минималних зарада и доприноса у првом исплатном реду, разлика до пуне зараде, као и отпремнина због раскида уговора о раду у максималном износу минималне зараде по години радног стажа код стечајног дужника пријављује у другом исплатном реду;

- неплаћене доприносе за пензијско и инвалидско осигурање пријављује фонд ПИО, с тим што је дужан да повеже радни стаж свим запосленим на нивоу минималне зараде, а за износе изнад минималне зараде у зависности од степена намирења након главне деобе.

- стечајни управник о отказу обавештава одговарајући орган односно организацију за запошљавање на чијој територији се налази седиште стечајног дужника.

- стечајни управник може да ангажује потребан број лица ради наставка пословања, окончања започетих послова или ради вођења стечајног поступка уз сагласност стечајног судије по основу уговора о раду на одређено време за пуно радно време или уговора о делу.

- зараде и остала примања лица која је ангазовао стечајни управник, одређује стечајни управник, уз сагласност стечајног судије, и она се намирују из стечајне масе као обавеза стечајне масе.

Тек обезбеђењем намирења минималних права из радног односа, стварају се услови за ефикасно регулисање имовинских питања у стечајном поступку.

17) Предложеним изменама прецизирано је када пребијање није допуштено: ако је стечајни поверилац потраживање стекао у последњих шест месеци пре дана подношења предлога за покретање стечајног поступка, а стечајни дужник је био неспособан за плаћање, ако су се услови за пребијање стекли правним послом или другом правном радњом која се може побитијати и ако се пребија потраживање стечајног дужника са потраживањем стечајног повериоца повериоца из четвртог исплатног реда. Омогућено је и стечајном дужнику да наплати своје потраживање према стечајном повериоцу пребијањем са потраживањем стечајног повериоца по основу исплате приликом деобе стечајне масе.

18) Уместо раније одредбе да стечајни судија може да донесе одлуку о адекватној заштити имовине која је предмет обезбеђења његовог потраживања, сада је прописана обавеза доношења таквих мера.

19) Поред раније могућности да се одлуком стечајног судије одмах након отварања стечајног поступка омогући уношење ствари која се налази код другог лица у стечајну масу, изменама закона предвиђа се коришћење ове могућност и у току трајања стечајног

поступка. Предложеним законом омогућава се исељење закупац на основу одлуке стечајног судије.

20) Прецизирани су услови под којим се могу побијати правни послови и правне радње. Побијање због намерног оштећења поверилаца може се вршити ако су правни посао односно правна радња закључени односно предузети у последњих пет година пре наступања поремећаја у пословању или подношења предлога за покретање стечајног поступка или после тога, са намером оштећења једног или више поверилаца, ако је сауговарач стечајног дужника знао за намеру стечајног дужника. Знање намере се претпоставља ако је сауговарач стечајног дужника знао да стечајном дужнику прети неспособност плаћања и да се радњом оштећују повериоци. Сауговарач стечајног дужника је солидарно одговоран за обавезе стечајног дужника.

Сматра се да је предузет правни посао без накнаде ако је располагање имовином стечајног дужника извршено уношењем новчаног и неновчаног улога у зависно или друго друштво. Пропуштање улагања жалбе или приговора или одговора на тужбу или изостанка са рочишта сматра се правном радњом стечајног дужника без накнаде. Сауговарач стечајног дужника је солидарно одговоран за обавезе стечајног дужника.

Закон уводи претпоставке несавесности. Сматра се да је сауговарач стечајног дужника знао или морао знати за неспособност плаћања стечајног дужника ако је неспособност плаћања стечајног дужника била евидентирана у јавном регистру правних лица у принудној наплати.

Сматра се да је сауговарач стечајног дужника знао или морао знати да је поднет предлог за покретање стечајног поступка ако је овај податак уписан у јавни регистар правних лица.

Постоји оборива претпоставка да су правни посао или радња предузети са намером оштећења стечајних поверилаца ако су предузети супротно начелу једнаке вредности давања или ако су предузети у корист повезаних лица.

Проширен је круг лица која се сматрају повезаним лицима са стечајним дужником на зависна правна лица и матична правна лица стечајног дужника, на лице које је одобравало позајмице стечајном дужнику и на правна лица у којима лица повезана лица имају контролна права. У погледу лица која могу бити пасивно легитимисана у побојној тужби, регулисано је да се тужба може поднети и против правних лица у које је унет део имовине стечајног дужника као оснивачки улог.

21) Предвиђено је да се у трошкове стечајног поступка рачунају и трошкови надзора, извештавања и праћења стечајних поступака. На овај начин је омогућено финансирање и Организације за надзор.

22) Почетни стечајни биланс доставља се у електронској форми са свим прилозима Комори и Организацији за надзор, која их јавно објављује у року од 7 дана. Овакво решење омогућава транспарентност стечајног поступка. Прецизирано је да пословне књиге стечајног дужника после отварања стечајног поступка води стечајни управник, лице из канцеларије стечајног управника или друго лице које он одреди, у складу са законом који уређује ову област.

23) О банкротству се може гласати на првом поверилачком рочишту или на скупштини поверилаца, с тим што у оба случаја одлука о банкротству се доноси истом већином гласова поверилаца (70% укупних потраживања). Након изгласавања банкротства, стечајни поступак се водио у правцу уновчења стечајне масе. Није постојала могућност разматрања реорганизације. У пракси су се међутим појавили случајеви (нарочито када је стечајни дужник располагао великом имовином), када су се након изгласавања банкротства појавиле нове околности које оправдавају реорганизацију. Иако се неће радити о учесталој појави, омогућено је да се повериоци могу поново изјашњавати о плану реорганизације, све до доношења решења о главној

деоби. Како се ради о изузетку, који не сме представљати разлог за одуговлачење поступка уновчења стечајне масе, предвиђено је да се у том случају план реорганизације може усвојити ако је за план гласала квалификована већина поверилаца (70%). Решењем о усвајању плана реорганизације, стечајни судија ставља ван снаге решење о банкротству, а све док се не усвоји план реорганизације, стечајни управник је дужан да поступа у складу са правноснажним решењем о банкротству.

24) У погледу уновчења стечајне масе закон предвиђа нова решења:

По доношењу решења о банкротству, стечајни управник започиње и спроводи продају целокупне имовине или дела имовине стечајног дужника, с тим да може да прода делове имовине и пре доношења решења о банкротству уз сагласност одбора поверилаца и стечајног судије. Оваквим решењем се омогућава убрзање поступка продаје.

Законска новина је план продаје. Планом продаје треба да буде образложен у погледу ефикасности и рационалности уновчења стечајне масе, имајући у виду најбољи начин и динамику продаје. Стечајни управник дужан је да сачини план продаје имовине стечајног дужника у року од 15 дана од дана доношења решења о банкротству, подели имовину на имовинске целине изврши процену целисходности продаје стечајног дужника као правног лица, односно целокупне имовине стечајног дужника у односу на продају имовине стечајног дужника у деловима и да о томе обавести суд, одбор поверилаца, комору и организацију за надзор. План продаје обавезно садржи обрачун расподеле средстава повериоцима и објављује се на интернет страници коморе.

Нови метод продаје имовине је јавно прикупљање писаних понуда, након које следи јавно надметање или непосредна погодба у складу са националним стандардима за управљање стечајном масом. Највиша понуђена цена из писане понуде је почетна цена за јавно надметање, с тим да се јавно надметање одржава у року од 15 дана од дана отварања писаних понуда, а непосредна погодба у року од 7 дана од дана неуспелог јавног надметања. Ради се о једноставним правилима која омогућавају да се транспарентном и компетитивном поступку постигне највиша цена. У пракси је овај начин продаје (продаја Мобтела) показао добре резултате. Пре продаје, стечајни управник је дужан да сам уради или да прибави процену вредности имовине стечајног дужника, извршену уз примену међународних рачуноводствених стандарда. У случају протекла више од годину дана између процене и продаје, на захтев одбора поверилаца стечајни управник ће прибавити нову процену имовине. Процена мора да одреди процентуално учешће вредности имовине која је предмет обезбеђења у односу на вредност сваке имовинске целине која је предмет продаје. Стечајни управник је дужан да обавештење из става 1. овог члана заједно са проценом вредности имовине достави најкасније 15 дана пре дана одржавања продаје. Обавештење о продаји обавезно садржи детаљан обрачун расподеле средстава остварених продајом, као и: 1) место и адресу на којој се имовина налази; 2) детаљан опис имовине и њене функције; 3) процену вредности имовине; 4) процедуру и услове за избор понуда; 5) нацрт уговора о купопродаји. У случају продаје непосредном погодбом, обавештење мора да садржи: 1) место и адресу на којој се имовина налази; 2) детаљан опис имовине и њене функције; 3) процену вредности имовине; 4) податке о купцу који се предлаже; 5) све услове продаје која се предлаже, укључивши и цену и начин плаћања.

Уколико је постигнута продајна цена нижа од 70% процењене вредности, одбор поверилаца и разлучни повериоци који имају различна права на имовини која је предмет продаје морају да дају сагласност за продају у року од 7 дана од дана окончања јавне продаје или непосредне погодбе. У противном, продаја се проглашава неуспелом. Уколико је постигнута продајна цена нижа од 50% процењене вредности, сагласност мора да дају и повериоци који имају преко 50% укупних утврђених потраживања.

После извршене продаје стечајни управник је дужан да о извршеној продаји, условима и цени обавести стечајног судију и одбор поверилаца у року од три дана (ранијим решењем било је 10 дан) од дана извршене продаје.

Законска новина је и регулисање поступка и разлога за приговор на продају имовине. Повериоци могу ставити приговор у случају ако је продаја имовине извршена супротно прописаној процедури. Прописивањем јасне процедуре продаје (обавезне процене, поступка продаје, минималне цене, одобравање продаје по нижој цени) могућност приговора сведена је само на повреду правила поступка. Приговор се подноси стечајном судији и одлаже закључење уговора о купопродаји, а стечајни судија је дужан да одлучи о приговору у року од 7 дана.

Изузетак је продаја имовине која се продаје на берзи или имају јавно објављену тржишну цену. Драгоцени метали, минерали, хартије од вредности и друге ствари које имају берзанску односно тржишну цену, продају се по тој цени на одговарајућој берзи или тржишту. Ако драгоцени метали, минерали, хартије од вредности и друге сличне ствари које се уобичајено продају на берзи или имају тржишну цену, у време продаје немају берзанску односно тржишну цену, односно не могу се продати на берзи, продају се непосредном погодбом уз претходно јавно прикуљање понуда уз сагласност одбора поверилаца.

Изузетак је и продаја имовинске целине мале вредности. У случају продаје имовинске целине процењене вредности мање од 100.000 динара, стечајни управник може спровести продају непосредном погодбом без јавног прикупљања понуда и без сагласности одбора поверилаца уз претходно обавештење одбора поверилаца, суда, коморе и организације за надзор не касније од 7 дана од дана продаје. Ово обавештење се објављује на интернет страници коморе.

25) Закон предвиђа новине и код продаје стечајног дужника као правног лица.

Пре него што изложи продаји стечајног дужника као правно лице, стечајни управник је дужан да изврши процену његове вредности која обавезно садржи: 1) процену имовине која је под теретом, 2) посебну процену основних средстава, инвестиционих некретнина, опреме и залиха намењених продаји, 3) процену приносне вредности сваког појединачног бизниса, 4) нацрт деобе средстава остварених продајом између стечајних и разлучних поверилаца и 5) процену да ли би се остварила већу вредност ако неку имовину или имовинске целине продаје одвојено од продаје стечајног дужника.

Из продаје стечајног дужника као правног лица, стечајни управник може изузети једну или више имовинских целина и њих продавати посебно, а у циљу постизања што веће вредности уновчене стечајне масе. Ово је практично правило које омогућава да се уновчење стечајне масе спроведе по правилима најповољнијег уновчења.

Прецизирано је да потраживања стечајног дужника настала након отварања стечајног поступка не могу бити предмет продаје приликом продаје правног лица.

26) Закон поново регулише тзв. „аутоматски“ стечај, тј. правну ситуацију када код дужника постоји дуготрајна великвидност, одн. други стечајни разлог, а ниједан овлашћени предлагач не подноси предлог за покретање стечајног поступка. Имајући у виду с једне стране разлоге доношења Одлуке Уставног суда Републике Србије IVз-850/2010 од 12.07.2012 г. и с друге стране потребу регулисања тзв. „аутоматског“ стечаја, предложена су решења која омогућавају активно учешће стечајног дужника у поступку (обавезна лична достава решења о покретању поступка), омогућавање и Организацији за надзор да уплати предујам трошкова, са правом на њихово приоритетно намирење као трошкова стечајног поступка. Правило је да постоји пре свега интерес стечајног дужника и његових поверилаца да се спроведе стечајни поступак над дужником код кога дужи период времена постоји стечајни разлог. Међутим, постоји и друштвени интерес да се

спроведе стечајни поступак над овим дужником. Кључно питање је ко уплаћује предујам трошкова стечајног поступка. Након доношења решења о покретању претходног поступка овлашћена лица стечајног дужника имају обавезу да поднесу извештај о пословању дужника, из којег се може видети да ли дужник има имовине из које могу да се намире пре свега трошкови стечајног поступка. Ако има имовине, тада првенствено стечајни повериоци имају економски интерес да уплате предујам и омогуће спровођење стечајног поступка. Ако они то не учине, Организација за надзор то може да учини. Ако нико не уплати предујам, поступак се закључује. Након уплате предујма примењују је општа правила стечајног поступка.

27) У погледу реорганизације закон предвиђа следеча нова решења:

- Права заложних поверилаца који нису разлучни повериоци не могу се мењати или умањити планом реорганизације без њихове изричите сагласности;

- Подносилац плана реорганизације дужан је да предлог плана поднесе и Организацији за надзор која је дужна да у року од 15 дана да своју сагласност на предложени план. У случају одбијања сагласност подносилац плана има право да поднесе жалбу министарству, које је обавезно да одлучи по жалби у року од 15 дана;

- План реорганизације се подноси стечајном судији најкасније у року од 90 дана од дана отварања стечајног поступка, без могућности продужења овог рока. Продужење рока је у пракси често коришћено ради одуговлачења стечајног поступка и пролонгирања поступка уновчења стечајне масе. С друге стране, могућност изгласавања плана и након проглашења банкротства, омогућава повериоцима да се све до главне деобе донесу одлуку о плану.

- Појачава се контрола тачности података унетих у предлог плана, тако да не само стечајна судија по службеној дужности или по предлогу заинтересованог лица, већ и на предлог Организације за надзор може наложити стечајном управнику или другом стручном лицу да утврди тачност података из предлога плана реорганизације.

- У случају постојања поверилаца са разлучним правима и правима приоритета, стечајни судија мора наложити формирање једне или више додатних класа у случају: 1) поверилаца који имају реално обезбеђење на имовини трећих лица, 2) поверилаца по основу јемства. Разлучни повериоци се деле у посебне класе разлучних поверилаца зависно од приоритета њихових разлучних права и очекиваног намирења.

- Брисане су одредбе да суд може наложити формирање посебне класе поверилаца ако на основу достављених доказа утврди да су повериоци који имају више од 30% потраживања у оквиру једне од класа: 1) лица повезана са лицем које је контролни члан или акционар или поседује значајно учешће у капиталу стечајног дужника, у смислу закона којим се уређују привредна друштва; 2) правна лица у којима су лица из тачке 1) овог става директно или индиректно контролни чланови или акционари, односно поседују значајно учешће у капиталу, у смислу закона којим се уређују привредна друштва; 3) лица која са лицима из тач. 1) и 2) овог става делују заједно у смислу закона којим се уређују привредна друштва; Брисана је и одредба да лица која имају више од 30% потраживања у оквиру једне од класа, чине посебну класу поверилаца и не гласају о плану реорганизације.

- У случају доношења решења којим се потврђује усвајање плана реорганизације или се констатује да план није усвојен, стечајни судија у истом решењу има обавезу да одлучи о свакој примедби на незаконитост плана.

28) Закон први пут регулише стечај повезаних лица, постављајући следећа правила:

- именује се један стечајни управник, постоји једна скупштина поверилаца, бира се један одбор поверилаца;

- поступак стечаја води стечајни судија где се налази средиште главних пословних интереса повезаних лица;
- образује се једна стечајна маса;
- припрема се и гласа се о једном плану реорганизације за сва повезана лица;
- начело равномерног намирења поверилаца примењује се на стечајне повериоце свих повезаних лица;
- међусобна потраживања повезаних лица се поништавају.

Имајући у виду да најдуже трају и да су најсложенији стечајни поступци повезаних лица, те да постоји правна празнина у регулисању стечаја повезаних лица, закон по први пут поставља правила за регулисање стечаја повезаних лица. Правила о једној скуштини, једном одбору поверилаца и једном стечајном управнику с једне стране омогућавају ефикасност у спровођењу стечајног поступка, а са друге стране онемогућавају бројне спорове који пролонгирају стечајни поступак. Правило да стечајни судија где се налази средиште главних пословних интереса (*centre of main interests*) омогућава да се стечајни поступак води тамо где се налази главна управа свих повезаних лица, одн. одакле се води (не транзиторно) пословање. У том месту се налази и пословна документација неопходна за утврђивање имовине и свих обавеза стечајног дужника. Образовањем једне стечајне масе омогућава се да се на истоватан начин води рачуна о формирању, чувању и уновчењу стечајне масе за све делове имовине повезаних лица. Један план реорганизације омогућава да се у једном плану на свеобухватан и јединствен начин за сва повезана лица спроведу мере реорганизације. Ово за последицу има и равномерно намирење свих поверилаца и поништавање потраживања између међусобно повезаних лица. Оваква правила требало би да омогуће реорганизацију великих пословних система који су у стечају. Имајући у виду да се правила о реорганизацији из стечаја сходно примењују и у поступку реструктурирања, очекује се да ће правила о стечају повезаних лица омогућити решавање бројних проблема у пракси.

29) Закон је правила о међународном стечају ускладио са правилима ЕУ о стечајној процедури (*Council Regulation (EC) No 1346/2000 of 29 May 2000 on insolvency proceedings*). У одредбама о међународном стечају, закон доследно спроводи правило о средиште главних пословних интереса (*centre of main interests*). За страна правна лица, која имају средиште главних пословних интереса у Републици Србији надлежан је суд у Републици Србији где се налази центар главних интереса. У делу искључиве међународне надлежности, даље се регулише ово правило, па се одређује да је суд Републике Србије искључиво надлежан за покретање, отварање и спровођење стечајног поступка против стечајног дужника чије је средиште главних пословних интереса на подручју Републике Србије. Одређује се претпоставка да се сматра да стечајни дужник има средиште главних пословних интереса у месту у којем има регистровано седиште. Ако се средиште главних пословних интереса стечајног дужника налази у иностранству, а његово регистровано седиште се налази у Републици Србији, искључиво је надлежан суд Републике Србије ако се према праву државе у којој стечајни дужник има средиште главних пословних интереса не може покренути и отворити стечајни поступак на основу средишта главних пословних интереса. Стечајни поступак обухвата целокупну имовину стечајног дужника, без обзира да ли се налази у Републици Србији или у иностранству (*главни стечајни поступак*). Када се регистровано седиште стечајног дужника налази у иностранству, а средиште главних пословних интереса на подручју Републике Србије, надлежан је суд у Републици Србији.

Ако суд у Републици Србији није надлежан према средишту главних пословних интереса, надлежан је ако стечајни дужник има пословну јединицу без својства правног лица у Републици Србији. Под пословном јединицом подразумева се било које место

послоовања у којем стечајни дужник обавља економску делатност која није транзиторног карактера, употребом људске радне снаге и добара или услуга.

Када се у Републици Србији не налази средиште главних пословних интереса, ни пословна јединица стечајног дужника, већ само његова имовина, стечајни поступак у Републици Србији је могуће водити: 1) ако постоји стечајни разлог али се у држави где стечајни дужник има средиште главних пословних интереса стечајни поступак не може водити због услова предвиђених у стечајном праву те државе; 2) ако се према праву државе у којој стечајни дужник има средиште главних пословних интереса, стечајни поступак односи само на имовину у тој држави; 3) када се страна судска одлука о отварању стечајног поступка не може признати; 4) када се отварање споредног стечајног поступка у Републици Србији предлаже у оквиру поступка признања стране одлуке о отварању стечајног поступка.

За спровођење споредног стечајног поступка надлежан је суд на чијем подручју се налази пословна јединица стечајног дужника, а ако нема пословне јединице у Републици Србији, суд на чијем подручју се налази имовина стечајног дужника. Ако би више судова били месно надлежни, поступак води суд код којег прво поднет предлог за покретање стечејног поступка.

Споредни стечајни поступак односи се само на имовину која се налази у Републици Србији.

Када је главни стечајни поступак већ отворен у иностраној држави, приликом отварања споредног стечајног поступка суд неће испитивати постојање стечајног разлога ако је страна одлука о отварању главног стечајног поступка призната у Републици Србији.

Ако стечајни судија одбије предлог за признање, донеће решење о отварању стечајног поступка у Републици Србији а на предлог поверилаца или стечајног дужника, ако је то потребно ради равномерног намињења свих поверилаца. Овај предлог може се поднети у року од 8 дана од дана оглашавања на огласној табли суда решења о одбијању предлога за признање страног поступка, с тим да обухвата само имовину која се налази у Републици Србији. Против решења којим се одбија предлог за признање стране одлуке о отварању стечајног поступка, страни стечајни дужник, страни представник и повериоци имају право жалбе. Жалба не одлаже извршење.

Сваки поверилац и стечајни дужник су овлашћени да поднесу предлог за отварање стечајног поступка у Републици Србији, независно од тога што је отворен главни стечајни поступак у другој држави или на територији на којој Република Србија нема јурисдикцију, ако су испуњени услови због којих би се предлог за признање стране одлуке о отварању стечајног поступка могао одбити. У овом случају суд ће дозволити отварање стечајног поступка у Републици Србији ако то захтева начело равномерног намирења свих стечајних поверилаца. У решењу о отварању стечајног поступка суд ће о немогућности признавања стране одлуке о отварању стечајног поступка одлучити као о претходном питању. У овом случају, стечајни поступак такође обухвата само имовину стечајног дужника која се налази у Републици Србији.

Посебни разлози за прецизирање предложених законских решења су у омогућавању да се у Републици Србији воде стечајни поступци над *off shore* компанијама које имају средиште главних пословних интереса, укључујући и главну имовину у Републици Србији, над правним лицима која су формално изместила седиште у АП Косово и Метохију да би избегли јурисдикцију судова у Републици Србији, као и да би омогућили вођење споредних стечајних поступака у случају пословних јединица (пре свега огранака) страних правних лица, код којих постоје потраживања запослених из Републике Србије.

30) Сечајни поступци у којима до дана ступања на снагу овог закона није уновчено више од 50% ликвидационе вредности сечајне масе наставиће се по одредбама овог закона. остали сечајни поступци наставиће се по одредбама закона по ком су и започети.

31) Министарство привреде које је надлежно за послове сечај доноси подзаконске акте: 1) о ближим условима и начину избора сечајног управника методом случајног одабира, 2) о ближим основама и мерилима за одређивање накнаде за надзор, праћење и извештавање о сечајним поступцима, 3) о условима за добијање лиценце сечајног управника, 4) о програму и начину полагања стручног испита, као и начину издавања и обнављања лиценце, 5) о начину провере услова за упис у именик сечајних управника, 6) о националним стандардима за управљање сечајном масом и кодексу етике, 7) о основама и мерилима за одређивање висине награде и накнаде трошкова сечајног управника, 8) о начину извештавања и садржини извештаја сечајног управника о пословању сечајног дужника, 9) о садржини извештаја које овлашћено лице дужника подноси сечајном судији за потребе одлучивања о отварању сечајног поступка.

Наведене подзаконске акте министарство је дужно да донесе у року од 30 дана од ступања на снагу закона.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“